

Presentació

Marc-Aureli VILA

*Delegat de l'Institut d'Estudis Catalans
a la Societat Catalana de Geografia*

En el cas que un Congrés científic no deixi publicats, com a demostració d'haver portat a bon terme la tasca projectada, uns treballs que reflecteixin quan menys bona part de la comesa, hom podria dir que s'hauria perdut una bona ocasió de deixar constància de la tasca feta. Per això, treure a la llum aquests treballs va ésser considerat, des d'un bon començament, com un deure ineludible per part d'aquells que, al llarg d'un seguit de mesos, prepararen el Primer Congrés Català de Geografia.

Amb l'organització del Primer Congrés Català de Geografia, la Societat Catalana de Geografia emprengué una actuació que produiria efectes diversos: el de reunir nombrosos especialistes en la diversitat d'àrees de la ciència geogràfica, facilitant, així, la presentació de treballs d'investigació; el de realitzar un cúmul de manifestacions relacionades amb la geografia, cosa que permeté que gent de formació professional deslligada d'aquesta disciplina científica, pogués copsar el fet que, avui dia, la geografia té primordial importància com instrument d'investigació pel que fa a les relacions que es promouen entre els ambients naturals i les societats que els habiten, i també pel que es refereix a les actuacions que, per bé o per mal, realitzen les societats en els esmentats ambients.

Aquest Congrés científic ha tingut la virtut d'interrelacionar distingits professionals de la geografia, permetent que cada un d'ells hagi tingut l'ocasió d'oír exposicions d'altres col·legues que si bé treballen en la mateixa ciència, poden tenir opinions concordants o bé divergents, però que sempre desperten la controvèrsia enriquidora i els missatges de renovació científica.

El Primer Congrés Català de Geografia es realitzà des de l'11 al 15 de març de 1991. Foren cinc dies de feina atapeïda i constant per diverses ciutats del país, car no es volgué limitar les activitats congressistes a Barcelona, la capital. Hom feu per manera —i s'ha

d'acceptar que l'objectiu s'assou plenament — que tot Catalunya esdevingués el gran marc dels esdeveniments relacionats amb aquest Primer Congrés. En l'ànim dels organitzadors prevalgué el criteri nacional, i com a tal plenament geogràfic, que els ciutadans, es tracti dels de la Catalunya de les grans concentracions humanes o dels de la Catalunya d'una població més dispersa, avui estan marcats pel comú denominador que representa sentir la mateixa sensació, que cada dia que passa es fa més evident, d'estar immersos en la vida urbana. Aquesta sensació comporta un alt interès per a l'adquisició de nous coneixements, com també fa evident la necessitat de programar i de portar a la realitat debats d'elevat nivell així com, també, de practicar la crítica constructiva.

El fet d'especificar que es tractava d'un Primer Congrés i no únicament d'un Congrés, posava al descobert que la Societat Catalana de Geografia tenia ben present que iniciava un bon camí. Amb aquest primer pas —o, millor, primera caminada—, la Societat Catalana de Geografia es comprometia a seguir fent via en el mateix sentit. Després d'una primera caminada vénen les altres.

Cinc dies de feina de cara enfora, cinc dies de portes obertes i cinc dies de fer-se present arreu del país, havien requerit un seguit de mesos de treball preparatori amb satisfaccions i desencisos, amb estones de pensar en quietud i d'actuar amb mètode; si bé, en altres moments, calia trobar ràpides solucions i no deixar-se dominar per la nerviositat ni per actituds irritants. Mai, però, els que s'imposaren responsabilitats i capficaments a desdir, no es mostraren disposats a renunciar a la feina feta ni a la formal convocatòria del Congrés.

El fat maligne volgué que no poguéssim estar present a les diades del Congrés. Havia estat testimoni de la tasca realitzada per fer que el Congrés fos un èxit, i s'ha de dir que fou un èxit, cosa que no m'estranyà gens. Amics que visqueren les jornades em feren arribar els seus elogis referent al desenvolupament del Congrés: conferenciants nacionals i forans, ponències, comunicacions i exposicions ho feren possible.